

Inclusie Agenda
2023-2026

IN NOORDENVELD DOET IEDEREEN MEE!

Toegankelijk Noordenveld voor iedereen

GEMEENTE NOORDENVELD

Voorwoord

Beste inwoners van Noordenveld,

Met veel blijdschap wil ik jullie de nieuwe lokale inclusie agenda van onze gemeente presenteren. In deze agenda draait het om één belangrijk doel: ervoor zorgen dat iedereen in Noordenveld zich welkom en betrokken voelt. We willen bouwen aan een gemeente waarin iedereen gelijke kansen heeft en mee kan doen, ongeacht achtergrond, beperking of andere verschillen.

Inclusie betekent voor ons dat we iedereen willen betrekken bij het vormgeven van ons gemeenschapsleven. We willen dat niemand wordt buitengesloten en dat iedereen kan deelnemen aan activiteiten, werk, onderwijs en het sociale leven.

We hebben de afgelopen jaren, sinds we actief met het onderwerp inclusie bezig zijn, met veel verschillende mensen en organisaties gesproken om te begrijpen welke uitdagingen er zijn en hoe we deze kunnen aanpakken. In het bijzonder wil ik de mensen van Toegankelijk Noordenveld noemen. Zij zetten zich al jaren in voor het toegankelijker maken van de gemeente. Niet alleen in door mee te denken en praten over plannen van de gemeente, maar zeker ook door zelf in actie te komen!

In deze agenda hebben we concrete acties opgenomen om inclusie te bevorderen. We willen drempels wegnemen die mensen ervaren, zoals fysieke drempels, discriminatie en ongelijke kansen. We willen zorgen voor toegankelijke openbare ruimtes, passend onderwijs en gelijke arbeidskansen.

Maar inclusie gaat verder dan alleen regels en acties. Het gaat ook om begrip, acceptatie en het omarmen van diversiteit. We willen werken aan bewustwording en het creëren van een cultuur waarin iedereen meetelt en erbij hoort. Samen kunnen we een gemeente vormen waarin iedereen zijn talenten kan benutten en een waardevolle bijdrage kan leveren. Hier hebben we allemaal een rol in te vervullen.

Ik wil iedereen bedanken die heeft bijgedragen aan deze lokale inclusie agenda. Samen staan we sterker en kunnen we werken aan een inclusieve gemeente Noordenveld. Laten we met elkaar verder bouwen aan een plek waar iedereen zich thuis voelt en waar diversiteit en gelijkwaardigheid worden gevierd.

Kirsten Ipema

Wethouder

Gemeente Noordenveld

Inleiding

Voor u ligt de Lokale Inclusie Agenda 2023-2026 (LIA) van de gemeente Noordenveld. In deze beleidsnota leest u de visie van de gemeente Noordenveld op hoe zij samen met andere organisaties en inwoners wil komen tot een inclusieve samenleving. Een samenleving waarin iedereen, ongeacht of je een beperking hebt of (chronisch) ziek bent, zelfstandig en op voet van gelijkheid kan meedoen.

Veel informatie in de LIA 2023-2026 is gelijk gebleven aan de informatie uit de vorige LIA, de LIA 2019-2022. Wel zijn onderwerpen geactualiseerd of aangevuld. U kunt daarbij denken aan nieuwe ontwikkelingen en vereisten op het gebied van toegankelijkheid, wet- en regelgeving, toetsingskaders, normering, successen van de laatste jaren, nieuwe inzichten en nieuwe doelen.

In de afgelopen jaren is er in Noordenveld al veel bereikt. Er zijn veel successen op te noemen op het gebied van inclusiviteit en toegankelijkheid. Hier zijn we trots op. We zijn op deze onderwerpen meer verbonden geraakt met (landelijke) belangenorganisaties, lokale samenwerkingspartijen, lokale verenigingen en besturen. Hier vanuit is veel kennis opgedaan en informatie opgehaald welke ook is meegenomen in het schrijven van deze beleidsnota.

Vanuit het participatief proces is door gemeente Noordenveld, samen met de ervaringsdeskundigen van de stichting Toegankelijk Noordenveld voor Iedereen, informatie opgehaald om tot de nieuwe visie en aanpak voor 2023-2026 te komen. De inbreng van inwoners, belangenorganisaties, de stichting Welzijn in Noordenveld en de eigen organisatie is hierin meegenomen. Samen met de stichting Toegankelijk Noordenveld hebben wij deze informatie en uitkomsten verwerkt tot een concrete aanpak welke u kunt vinden in de uitvoeringsagenda welke aan de LIA 2023-2026 is toegevoegd.

Samenvatting

Op 14 juli 2016 heeft Nederland het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap (IVRPH) ofwel het VN Verdrag Handicap (VN Handicap) aangenomen. Hiermee is de overheid verplicht om uitvoering te geven aan de afspraken in het verdrag. De ambitie is om te waarborgen dat iedereen en dus ook mensen met een beperking zelfstandig en op voet van gelijkheid kunnen meedoen in de samenleving. Het is daarom nodig om passende maatregelen te nemen en belemmeringen weg te nemen. Bestaand en nieuw beleid wordt op wet- en regelgeving getoetst aan het VN-Verdrag Handicap. Wijzigingen in wet- en regelgeving maken dat gemeenten periodiek moeten vaststellen hoe zij lokaal gaan werken.

"Aanpassingen om Nederland toegankelijker te maken zijn geen extra service maar moeten een vanzelfsprekendheid zijn. Toegankelijkheid is de norm en ontoegankelijkheid de uitzondering".

Het is aan gemeenten om te komen met een lokaal actieplan ofwel een Lokale Inclusie Agenda (LIA). De gemeente moet duidelijk omschrijven welke verbeteringen en doelen zij gaat realiseren en binnen welke termijn dit gebeurt. Deze informatie staat in de uitvoeringsagenda welke als bijlage aan de LIA is toegevoegd. De LIA is een praktische en 'levende' agenda die vanuit een samenwerking met ervaringsdeskundigen, politiek bestuurders en de ambtelijke organisatie wordt vormgegeven en bewaakt. Het uiteindelijke doel is om samen met mensen met een beperking te komen tot inclusief beleid. Inclusief betekent dat er in de basis al met iedereen op alle beleidsterreinen rekening wordt gehouden en er geen speciaal beleid komt op doelgroepen.

Om dit te bereiken worden soms nieuwe wetten gemaakt of bestaand beleid aangepast.

Met een grondwetswijziging op 17 januari 2023 heeft de Eerste Kamer ingestemd met een uitbreiding van artikel 1 van de Grondwet. Het nieuwe, aangepaste artikel 1 luidt nu:

"Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, handicap, seksuele gerichtheid of op welke grond dan ook, is niet toegestaan".

Handicap en seksuele gerichtheid zijn nieuw toegevoegd aan de non-discriminatiegronden. Het biedt een belangrijke basis voor de bestrijding van discriminatie in Nederland en daarmee voor het bevorderen van gelijke behandeling voor iedereen.

Overheidsinstanties zijn verplicht om mensen met een beperking en hun organisaties te betrekken bij de totstandkoming van beleid, wetgeving en uitvoering.

Inhoudsopgave

1. **VN Verdrag voor de rechten van personen met een handicap**
   - 1.1 De inclusieve samenleving
   - 1.2 Mensen met een beperking
   - 1.3 Implementatie en toezicht
   - 1.4 Wat betekent het VN Verdrag voor gemeente
   - 1.5 Global Goals Gemeente

2. **Lokale Inclusie Agenda (LIA)**
   - 2.1 Lokale Inclusie Agenda
   - 2.2 Samen met ervaringsdeskundigen
   - 2.3 Stichting Toegankelijk Noordenveld voor Iedereen
   - 2.4 Inclusief beleid
     - 2.4.1 Inclusiviteit
     - 2.4.2 Toegankelijkheid
   - 2.5 Terugblik en successen

3. **Bewustwording**
   - 3.1 Waarom werken aan bewustwording?
   - 3.2 Actief werken aan bewustwording

4. **Dienstverlening en ondersteuning**
   - 4.1 Adviesraad Sociaal Domein
   - 4.2 Hulp en ondersteuning
   - 4.3 Sociale kaart Noordenveld

5. **Communicatie en informatievoorziening**
   - 5.1 Laaggeletterdheid
   - 5.2 Begrijpelijke taal
   - 5.3 Digitale informatie

6. **Fysieke Toegankelijkheid**
   - 6.1 De omgevingswet
     - 6.1.1 Nieuwe regels
     - 6.1.2 Anders werken
     - 6.1.3 Digitaal Loket
   - 6.2 Toegankelijkheid van gebouwen
     - 6.2.1 Schouwen (gemeentelijke) gebouwen
     - 6.2.2 Gemeentelijke gebouwen
   - 6.3 Toegankelijkheid van de openbare ruimte
   - 6.4 Toegankelijke verkiezingen

7. **Vervoer**
   - 7.1 Openbaar vervoer
   - 7.2 Vervoer op maat
   - 7.3 Fietsnetwerk Noordenveld
   - 7.4 Weginrichting

8. Welzijn, Gezondheid en Ondersteuning
8.1 Gezondheidsbeleid
8.2 Gezondheidszorg
8.3 Ondersteuning (hulpmiddelen, begeleiding, mantelzorg en Wmo)
8.4 Welzijn (sociale contacten, ontmoetingsmogelijkheden, dagbesteding)

9. Bouw en Wonen
9.1 Zelfstandig wonen met een beperking
9.2 Wonen met ondersteuning (beschut) en beschermd wonen
9.3 Doorstroming van beschermd naar zelfstandig wonen

10. Werk en Inkomen

11. Onderwijs en ontwikkeling

12. Vrije tijd, sport en cultuur
12.1 Thuisblijven of meedoen
12.2 Sporten voor mensen met een beperking
12.3 Hoe kan je een sportmiddel lenen of aanvragen

13. Dementievriendelijk
13.1 Cijfers en feiten dementie
13.2 Convenant dementievriendelijk Drenthe 2022 – 2026
13.3 Dementievriendelijk Noordenveld
13.4 Brede werkgroep dementievriendelijk

14. Uitvoeringsagenda (bijlage)

1. VN Verdrag voor de rechten van personen met een handicap

1.1 De Inclusieve samenleving

Nog dagelijks blijkt dat niet iedereen in onze samenleving zelfstandig en op voet van gelijkheid kan meedoen. Daarom heeft de Nederlandse overheid in 2016 het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap (IVRPH) ofwel het VN Verdrag Handicap [1](VN Handicap) aangenomen. Hiermee is de overheid verplicht om uitvoering te geven aan de afspraken in het verdrag. Het doel is om de rechten van mensen met een beperking te beschermen. Er is meer nodig om te komen tot een samenleving waarin ook mensen met een beperking gewoon kunnen meedoen.

Met kunnen meedoen bedoelen wij dat het voor iedereen mogelijk zou moeten zijn om bijvoorbeeld te kunnen gaan stemmen, uit eten te gaan, te sporten, musea te bezoeken, toegang tot informatie te krijgen, een kermis of evenement te bezoeken, aan activiteiten te kunnen deelnemen, een begraafplaats te bezoeken, een vakantie te boeken of lekker de natuur in te gaan.

Meedoen gaat ook over betrokken worden, meedenken, inspraak of inbreng kunnen hebben en invloed kunnen uitoefenen in het politieke en openbare leven. Het is enorm belangrijk dat er bij uitnodigingen, het verstrekken van informatie, delen van enquêtes en het organiseren van bijeenkomsten nagedacht wordt over hoe wij iedereen gaan bereiken. Niet iedereen is digitaal vaardig, heeft een computer, kan een krant lezen of kan in groepen samenzijn.

Een samenleving van gelijkheid en gelijke kansen noemt men de Inclusieve Samenleving.

De artikelen in het VN Verdrag Handicap doorkruisen alle terreinen waarop gemeenten actief zijn. Zij vragen om aanpassingen, verbinding en betrokkenheid in de eigen organisatie. Door drempels weg te nemen op het gebied van werk, wonen, onderwijs, goederen en diensten, zorg, verkeer en vervoer, sport en vrijetijdsbesteding is het voor iedereen mogelijk om op alle levensterreinen en als volwaardig deelnemer mee te kunnen doen. Een belangrijk uitgangspunt van het verdrag is om samen met mensen met een beperking te komen tot inclusief beleid en een uitvoering die daarbij past.

1.2 Mensen met een beperking

Bij mensen met een beperking spreken wij over mensen met een zichtbare beperking, niet zichtbare beperking en mensen die chronisch ziek zijn. Speciale aandacht moet er zijn voor mensen met een meervoudige beperking en voor extra kwetsbare mensen of groepen waaronder bijvoorbeeld kinderen met een handicap.

Er zijn mensen met een langdurige fysieke of geestelijke beperking, mensen in een rolstoel of met een ander hulpmiddel, mensen die blind of slechtziend zijn, mensen die doof of slechthorend zijn. Er zijn ook mensen die laaggeletterd zijn en daardoor moeite hebben met lezen, schrijven of het begrijpen van informatie, mensen met autisme of een chronische ziekte waaronder bijvoorbeeld spierziekten of maag-, lever- of darmproblemen. Door de beperking of ziekte kunnen deze mensen belemmeringen ervaren in hun deelname in de samenleving. Veel mensen met een beperking geven aan last te hebben van schaamte, een gevoel van onveiligheid, alleen te zijn en het gevoel te hebben niet altijd serieus genomen te worden.

[1] VN-verdrag Handicap | Rechten van mensen met een beperking | Rijksoverheid.nl

1.3 Implementatie en toezicht

De Nederlandse staat is verantwoordelijk voor de implementatie van het VN verdrag Handicap in de Nederlandse samenleving. Zij wordt door een internationale toezichthouder, te weten het VN-comité[2], gecontroleerd op de naleving van gemaakte afspraken. Zij moet inwoners ervan bewust maken dat zij bij hun doen en laten:

- Mensen met een beperking als volwaardig en gelijk behandelen en ervoor zorgen dat zij in hun zelfstandige deelname aan de samenleving niet worden belemmerd.
- Passende maatregelen nemen om bestaande belemmeringen in het volwaardig en zelfstandig functioneren van mensen met een beperking weg te nemen.
- Beleid en wet- en regelgeving toetst op hetgeen het verdrag van haar verwacht.

Nederland kent een eigen onafhankelijke toezichthouder die controleert op naleving van het VN Verdrag Handicap. Dit is het College voor de Rechten van de Mens. Zij kijkt of wetten en beleid voldoen aan de normen van het verdrag, controleert of uitvoering in lijn is met het verdrag en beoordeelt of het verdrag er toe bijdraagt dat de Nederlandse samenleving inclusiever wordt.

Met de inwerkingtreding van het VN Verdrag Handicap geldt de Wet Gelijke Behandeling op grond van handicap of chronische ziekten[3] sinds juli 2016 nu ook voor goederen en diensten. Dit betekent dat alle maatschappelijke organisaties en dus ook bedrijven, verenigingen, stichtingen, onderwijsinstellingen, en (semi-)publieke organen waaronder gemeenten aan de vereisten van het VN Verdrag Handicap moeten voldoen.

1.4 Wat betekent het VN Verdrag voor gemeente

De gemeente is verplicht om uitvoering te geven aan het VN Verdrag Handicap. Zij moet komen tot inclusief beleid en een uitvoering die daarbij past. Het is de plicht van gemeente om de waardigheid van mensen met een beperking te beschermen. Zij moet die maatregelen nemen die nodig zijn om de gelijkheid van mensen met een beperking waar te maken.

[2] VN-comité voor economische, sociale en culturele rechten - Wikipedia
[3] https://wetten.overheid.nl/BWBR0014915/2017-01-01

Met de inwerkingtreding zijn gemeenten verplicht om:

- Een Lokale Inclusie Agenda (LIA) op te stellen. (Zie hoofdstuk 2)
- Te werken aan bewustwording en (meer) begrip te organiseren in de samenleving.
- Het verkiezingsproces, mede door een wijziging per 1 januari 2019 in de Kieswet, voor iedereen (fysiek) toegankelijk te maken.
- De fysieke leefomgeving, gebouwen, openbare ruimte, vervoer, dienstverlening, informatie en communicatie voor iedereen toegankelijk te maken.
- Onderwijs toegankelijk te maken. Het gaat hierbij om de fysieke toegankelijkheid van het gebouw en de toegankelijkheid van onder meer vervoer en lesmateriaal voor zowel leerlingen, ouders en/of verzorgers als ook het personeel met een beperking.
- Een divers personeelsbeleid te hebben en op grond van de Participatiewet te zorgen dat inwoners met een (arbeids)beperking kunnen deelnemen aan de arbeidsmarkt.
- De toegankelijkheid van cultuur, vrije tijd, activiteiten en sport te vergroten. Een gemeente kan eisen stellen bij het verlenen van vergunningen en subsidies.
- Te zorgen voor de beschikbaarheid van voldoende geschikte woningen en woonvormen voor mensen met een beperking.
- Passende maatregelen te nemen om mensen met een beperking toegang te geven tot gezondheidszorg op basis van hetzelfde aanbod, gelijke kwaliteit en volgens dezelfde normen voor gratis of betaalbare gezondheidszorg als mensen zonder beperking.
- Op basis van artikel 12 van het VN-Kinderrechtenverdrag ook kinderen mee te laten praten over wat nodig is om op voet van gelijkheid mee te kunnen doen.

1.5 Global Goals Gemeente

Gemeente Noordenveld is Global Goals Gemeente. De Global Goals[4] zijn 17 wereldwijde doelen die in 2015 zijn afgesproken met alle regeringsleiders van de wereld. De internationale term voor deze doelen van de Verenigde Naties is Sustainable Development Goals (SDG's).

Als gemeente geven we uitvoering aan deze doelstellingen door ons onder andere in te zetten om een einde te maken aan armoede, door ongelijkheid tegen te gaan, onrecht te voorkomen en klimaatverandering tegen te gaan. Met de Lokale Inclusie Agenda geven we uitvoering aan doelstelling 10 van de Global Goals en streven we naar gelijkheid voor iedereen op alle levensterreinen.

[4] Home - SDG Nederland

2. Lokale Inclusie Agenda (LIA)

2.1 Lokale Inclusie Agenda

De gemeente moet opschrijven wat zij binnen een bepaalde periode concreet gaat doen om ervoor te zorgen dat ook mensen met beperkingen volwaardig kunnen meedoen. De artikelen in het VN Verdrag Handicap doorkruisen alle terreinen waarop gemeenten actief zijn. Zij vragen om aanpassingen, verbinding en betrokkenheid in de eigen organisatie. De gemeente kan niet alle problemen alleen oplossen. Dat moeten mensen, bedrijven en organisaties ook veel zelf doen. Wat wij wel kunnen oplossen schrijven we op in een plan van aanpak. Dit plan van aanpak noemen we de uitvoeringsagenda en hoort als bijlage bij deze Lokale Inclusie Agenda (LIA). In de uitvoeringsagenda staat wat we gaan doen. Wanneer we dat gaan doen. Met wie we dat samen gaan doen. En wat het gaat kosten.

Door drempels weg te nemen op het gebied van werk, wonen, onderwijs, informatie, goederen en diensten, zorg, verkeer en vervoer, sport en vrijetijdsbesteding is het voor iedereen mogelijk om op alle levensterreinen en als volwaardig deelnemer mee te kunnen doen. Een belangrijk uitgangspunt van het verdrag is om samen met mensen met een beperking te komen tot inclusief beleid en een uitvoering die daarbij past.

Wat in de uitvoeringsagenda staat hebben we daarom niet alleen bedacht. De inbreng van inwoners, belangenorganisaties, de stichting Welzijn in Noordenveld en de eigen organisatie is hierin meegenomen. Samen met de stichting Toegankelijk Noordenveld hebben wij de opgaven opgehaald. Ook hebben we in de afgelopen jaren veel kennis en ervaring opgedaan. Alles bij elkaar geeft zicht op de omvang van de opgave voor gemeente en waar we in de komende jaren prioriteit aan moeten geven.

2.2 Samen met ervaringsdeskundigen

Het VN Verdrag Handicap stelt dat mensen met een beperking en soms ook hun wettelijke vertegenwoordigers betrokken moeten worden bij het vormen van gemeentelijk beleid. Het is van belang dat ook kinderen en jongeren meedenken en meepraten over beleid dat hun raakt. De mening van iedereen is belangrijk, iedereen doet ertoe en iedereen doe mee!

Veel mensen met een beperking worden in het leven geconfronteerd met drempels en uitdagingen die mensen zonder een beperking niet tegenkomen. Hierdoor weten deze mensen precies wat werkt en wat niet werkt. Deze ervaring en kennis bouwt zich in de loop der jaren op en kan de persoon inzetten als ervaringsdeskundigheid. We noemen de persoon in die rol de ervaringsdeskundige.

Ervaringsdeskundigen doen voorstellen, signaleren belemmeringen en adviseren over beleidsvoornemens. Het is verstandig om ervaringsdeskundigheid al aan de voorkant in beleid, programma's en projecten te betrekken. Zo wordt voorkomen dat zaken ontbreken, waardoor naderhand extra kosten moeten worden gemaakt voor aanpassingen en/of herstelwerkzaamheden.

In Noordenveld werken wij nauw samen met ervaringsdeskundigen van de stichting Toegankelijk Noordenveld voor Iedereen.

2.3 Stichting Toegankelijk Noordenveld voor Iedereen

De stichting Toegankelijk Noordenveld voor Iedereen (TN) is het VN-panel in de gemeente Noordenveld dat zich inzet voor de rechten van mensen met een beperking. Zij wordt gesubsidieerd door de gemeente, werkt nauw samen met de gemeente en heeft toch de mogelijkheid om zich als onafhankelijke partij te bewegen. Zij geeft gevraagd en ongevraagd advies aan gemeente, bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners in Noordenveld.

De leden van de stichting zijn allen ervaringsdeskundigen. Zij hebben zelf een beperking en/of een chronische ziekte of dragen de zorg voor iemand met een beperking en/of chronische ziekte. Als ervaringsdeskundigen weten zij wat nodig is om ervoor te zorgen dat iedereen kan meedoen. Vanuit de ervaringsdeskundigheid zijn zij dan ook vaste gesprekspartner van de gemeente over de uitvoering van het VN Verdrag Handicap. TN wordt om die reden ook actief betrokken bij de totstandkoming van het gemeentelijke beleid, in projecten en bij de uitvoering. De Lokale Inclusie Agenda en uitvoeringsagenda zijn uit de samenwerking met TN opgesteld.

TN heeft ook een eigen toegankelijke website: https://toegankelijknoordenveld.nl/
Op deze website deelt TN relevante nieuwsberichten, informatie, resultaten en kunnen mensen ook vragen stellen, ideeën delen of een klacht indienen. TN geeft voorlichting aan inwoners en ondernemers in Noordenveld over alle zaken die te maken hebben met het VN Verdrag Handicap en zoekt ook de samenwerking op met andere (belangen)organisaties.

De ervaringsdeskundigen van TN controleren in Noordenveld ook gebouwen, de openbare ruimte en tal van andere locaties op (fysieke) toegankelijkheid. Zij beoordelen of mensen ergens kunnen komen, kunnen binnenkomen en of zij ook kunnen deelnemen aan wat de locatie te bieden heeft. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan een controle die zij uitvoert op onder andere restaurants en kroegen, verenigingen, sportclubs en winkels. Ook beoordelen ze bijvoorbeeld de toegankelijkheid en bruikbaarheid van fietspaden, wandelpaden, speeltuinen en begraafplaatsen. Daar waar zij komen gaan zij in gesprek om zo de bewustwording voor deelname van mensen met een beperking te vergroten.

2.4 Inclusief beleid

Het VN Verdrag Handicap gaat over alle levensterreinen van mensen met een beperking. Het verplicht de gemeentelijke organisatie om op alle beleidsterreinen te komen tot inclusief beleid en een uitvoering die daar bij past. Dit vraagt om een stevige integrale aanpak en een nauwe samenwerking. De uitvoering die gemeente geeft aan veel van de onderdelen van het verdrag past volledig bij de bestuursstijl die is gericht op het aangaan van het gesprek, het ophalen

van informatie, het draagvlak dat er is voor initiatieven uit de samenleving, zorgen voor verbinding en samenwerking.

Bij het ontwikkelen van beleid, programma's, visiedocumenten, projecten en ook in de uitvoering is het nodig om rekening te houden met een aantal belangrijke zaken;

- Bedenk welke collega's betrokken moeten worden om mee te denken/ mee te praten om zo tot beleid en oplossingen te komen die voor iedereen werken.
- Zorg ervoor dat ervaringsdeskundigen vanaf de start bij het proces betrokken zijn.
- Onderzoek op basis van wat je wilt bereiken wie nog meer uitgenodigd moeten worden om mee te praten. Denk bijvoorbeeld aan inwoners, vrijwilligers, mantelzorgers, ondernemers, winkeliers, (zorg)professionals en (belangen)behartigers.
- Zorg ervoor dat iedereen die betrokken moet zijn ook de mogelijkheid krijgt om volwaardig onderdeel te kunnen worden van het proces. Houdt er daarbij rekening mee dat niet iedereen digitaal vaardig is, een computer heeft, kan lezen of fysiek in staat is bijeenkomsten bij te wonen.
- Werk in wat je wilt bereiken altijd toe naar een resultaat dat er is voor iedereen en wat in lijn is met de volgende 2 uitgangspunten;

2.4.1 Inclusiviteit

Inclusiviteit is het creëren van een omgeving waarin mensen, ongeacht achtergrond, cultuur, genderidentiteit, seksuele geaardheid, religie, fysieke en mentale mogelijkheden, zich welkom en gewaardeerd voelen en gelijke kansen krijgen.

2.4.2 Toegankelijkheid

Toegankelijkheid stelt dat iedereen, met of zonder beperking, de kans krijgt gebruik te maken van alle vormen van voorzieningen, informatie en dienstverlening. Iedereen moet volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving.

2.5 Terugblik en successen

In de afgelopen jaren hebben we als gemeente en samen met de stichting Toegankelijk Noordenveld voor iedereen (TN), inwoners, professionals, bedrijven, winkeliers, ondernemers, (zorg)instellingen, (sport)verenigingen en andere partijen al veel bereikt op het gebied van inclusiviteit en toegankelijkheid. We kijken met elkaar en met trots terug op veel mooie gesprekken, veel inspirerende momenten en op positieve resultaten. We worden gezien als één van de koplopergemeenten van Nederland. Er wordt regelmatig voorbeeld genomen aan hoe we in Noordenveld samenwerken met ervaringsdeskundigen en aan hoe wij uitvoering geven aan het VN Verdrag Handicap.

Nagenoeg alle doelstellingen die in de uitvoeringsageda 2019-2022 stonden zijn gerealiseerd. Zo hebben we;

- Bijeenkomsten en activiteiten georganiseerd om ervoor te zorgen dat er in Noordenveld meer aandacht is voor mensen met een beperking. Te denken valt dan aan werksessies met collega's, de bijeenkomst prikkels, de inclusiepagina 'Wij zijn Noordenveld' in de krant, de activiteit 'Inwoners de lucht in' in de Onlanden, een tweetalige Global Goals video over lokale Inclusie, deelname aan de verkiezing Meest Toegankelijke Gemeente waar Noordenveld in de top 10 eindigde, gastgemeente en spreker tijdens 2 VNG Regio Noord bijeenkomsten 'Iedereen doet mee' en meer. VNG staat voor Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Dit is de koepelorganisatie van alle gemeenten in Nederland.

- De fysieke toegankelijkheid van ongeveer de helft van de gebouwen in eigen beheer, gebouwen die dienst doen als stemlocatie en gebouwen met een andere vorm van eigendom vergroot of volledig aangepakt. Voorbeelden waardoor we gelijkheid en zelfstandige deelname mogelijk maken zijn; nieuwe hoofdentree Kunstencentrum K38, komst van een mindervalidenkleedkamer/toilet bij zwembad Veenhuizen, alle 20 te lage wc-potten in de Brinkhof Norg vervangen, een nieuwe elektrische schuifdeur zonder hoge opstaande rand bij Korfbalvereniging Roden geplaatst, mindervalidentoiletten op verschillende locaties gemoderniseerd en compleet toegankelijk gemaakt en meer.
- Gewerkt aan het toegankelijker maken van onze website(s), app(s), brieven, beleid en meer. Zo is de gemeentelijke website https://www.noordenveld.nl/ toegankelijk gemaakt en nu door iedereen te gebruiken, ook door mensen met een visuele beperking. We bieden informatie op een begrijpelijke manier aan, werken met vereenvoudigde formulieren en brieven, passen ondertiteling toe bij filmopnames en tekst bij plaatjes.
- In de openbare ruimte aandacht voor toegankelijkheid door stoepen, wandelpaden, fietspaden, rotondes en oversteken aan te pakken, te realiseren of anders in te richten. Dit doen we zowel in de dorpen als ook in het buitengebied. Voorbeelden zijn bijvoorbeeld de nieuwe blindegeleidelijnen en extra oversteek in het winkelgebied van Roden, verkeerskundige herinrichting rotonde Eenerstraat in Norg en de stoep plus winkelkarretjesstalling bij Plus de Weerd in Peize.
- Samen met andere partijen het project Bibliotheek/HUB Roden vormgegeven. Het vormt een punt waar veel (maatschappelijke) functies samenkomen en waar meedoen en toegankelijkheid in de basis worden meegenomen. Het is een knooppunt waar inwoners, reizigers, (bibliotheek)bezoekers en passanten kunnen komen om te ontdekken, te ontwikkelen, te ontmoeten, te studeren, te ontspannen of even te wachten op de aansluiting van vervoer. Het is bij uitstek een goede locatie voor een openbaar toilet en inmiddels zijn de werkzaamheden voor project Bibliotheek/HUB Roden in volle gang en is de komst van een openbaar toilet in het winkelgebieden van Roden een feit.

- Uitvoering gegeven aan het Convenant Dementievriendelijk Drenthe door te werken aan meer bewustwording in de eigen organisatie, bij inwoners en ondernemers in Noordenveld. Er zijn trainingen samendementievriendelijk aangeboden aan collega's van de balie, de buitendienst en het WMO-loket. Er is een werkgroep dementievriendelijk gevormd, waarbij deelnemers in de werkgroep schakels tussen partijen willen versterken. Deelnemers uit de werkgroep werken ook samen om het voor inwoners makkelijker te maken om de juiste professional te vinden en om kennis uit te wisselen. Ook werken zij samen aan meer bewustwording voor dementie. Deelnemers in de werkgroep zijn TSN Thuiszorg, Icare, Alzheimercafé Roden, Huisartsenpraktijk Jongepier en Tillema, Interzorg de Hullen, Welzijn in Noordenveld (WiN) en gemeente. We zijn voornemens de werkgroep verder uit te breiden. Zo kunnen we gemeentebreed de aandacht voor dementie en mensen met dementie nog verder vergroten.

  Naast alles wat we in lijn van de doelstellingen in de uitvoeringsagenda hebben uitgevoerd bestaan er nog tal van andere mooie resultaten. Een aantal voorbeelden hiervan zijn toegankelijke stemlocaties en toegankelijke verkiezingen. De zwembadtillift voor het zwembad Veenhuizen, meedoen op het voorterrein/de speeltuin 't RAShuys en nog veel meer.

  Noordenveld is een sociale gemeente waar mensen naar elkaar omkijken. Er is dan ook veel draagvlak om te komen tot een inclusieve samenleving waarin iedereen kan meedoen.

3. Bewustwording

3.1 Waarom werken aan bewustwording?

Er wordt simpelweg nog niet altijd bewust rekening gehouden met mensen met een beperking. Het is niet altijd duidelijk welke nadelige effecten bepaalde keuzes hebben. Juist om die reden is het zo belangrijk om samen met ervaringsdeskundigen op te treden, om;

- Het respect voor elkaar, het omkijken naar elkaar ofwel het Noaberschap te vergroten.
- Ervoor te zorgen dat de samenleving begrijpt wat mensen met een beperking tegenkomen in het dagelijkse leven.
- Te laten zien met welke (kleine) aanpassingen de zelfredzaamheid, mobiliteit en kwaliteit van het leven van mensen met een beperking kan worden vergroot.
- De positie van mensen met een handicap op de arbeidsmarkt te versterken.

3.2 Actief werken aan bewustwording

Om de in de vorige paragraaf beschreven doelen te bereiken, is het nodig om te veranderen. Deze verandering gaat de gemeente organiseren door in de gemeentelijke organisatie en Noordenveldse samenleving blijvend aandacht te vragen voor het VN Verdrag Handicap.

De gemeente gaat/blijft haar inwoners, ondernemers en instellingen:

- Informeren en adviseren over het VN Verdrag Handicap. Dit door onder andere bewustwordingscampagnes te organiseren met als belangrijkste doel meer begrip en een respectvollere houding te organiseren ten opzichte van mensen met een beperking.
- Opzoeken om in gezamenlijkheid te komen tot oplossingen die maken dat iedereen kan meedoen. Denk hierbij aan het toegankelijk maken van horeca en winkelgebieden.
- Gevraagd en ongevraagd adviseren over de fysieke toegankelijkheid van gebouwen.

De gemeente gaat/blijft de komende jaren binnen de gemeentelijke organisatie:

- VN Verdrag Handicap opnemen in nieuwe en bestaande programma's, projecten en bij de totstandkoming en uitvoering van beleid.
- Blijvend aandacht besteden aan het VN verdrag Handicap voor personeel, door hier regelmatig in interne communicatie aandacht aan te besteden en door bijeenkomsten te organiseren.
- Door nieuw personeel tijdens introductiedagen bewust te maken van wat nodig is om mensen met een beperking volwaardig mee te kunnen laten doen. Tijdens deze introductie wordt uitleg gegeven over het VN Verdrag Handicap, inclusiviteit en diversiteit, meedoen en toegankelijkheid.
- Bekijken welk effect het VN Verdrag Handicap heeft op interne processen en of die processen hierop aangepast moeten worden
- In de eisen voor subsidie- en vergunningverlening opnemen dat de geleverde dienst of activiteit voor iedereen toegankelijk moet zijn. Hierbij kan ook gedacht worden aan kwaliteitseisen die worden gesteld aan leveranciers en bij inkoopprocedures.
- De samenwerking met Toegankelijk Noordenveld verder versterken.

4. Dienstverlening en ondersteuning

Gemeente Noordenveld is altijd bezig haar dienstverlening te verbeteren. Zo zorgt zij ervoor dat al haar inwoners steeds makkelijker en zelfstandig kunnen meedoen. Waar nodig kan de gemeente ondersteuning bieden. Informatie wordt op verschillende manieren aangeboden. De gemeente is bezig om deze informatie voor iedereen toegankelijk te maken. Ook moet informatie voor iedereen begrijpelijk zijn. Dienstverlening betekent ook dat de gemeente laagdrempelig, dichtbij en zichtbaar aanwezig is. Dit doet zij onder andere door te werken met wijkteams. De gemeente werkt samen met inwoners en organisaties om haar dienstverlening te blijven verbeteren.

4.1 Adviesraad Sociaal Domein

De gemeente is bij wet verplicht om cliënten en/of hun vertegenwoordigers te betrekken bij de uitvoering van de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) en de Participatiewet. Deze vorm van participatie is belangrijk omdat dit leidt tot een betere kwaliteit van deze uitvoering. Dit kan op den duur bijdragen aan een meer volwaardige deelname aan de maatschappij. Voorheen werd de cliëntparticipatie in Noordenveld vormgegeven door een onafhankelijke stichting; De Sociaal Maatschappelijke Adviesraad Noordenveld. Deze stichting is eind 2021 opgeheven. Na enkele wijzigingen in het beleid, start de gemeente in 2023 met het werven van een nieuwe adviesraad. Het doel is om in 2024 weer een volledig functionerende adviesraad te hebben.

4.2 Hulp en ondersteuning

Gemeente Noordenveld kent de Noordenveldwerker die er is voor inwoners met of zonder beperking. De Noordenveldwerker denkt mee bij vragen over de WMO. Deze vragen kunnen gaan over relatie, gezin, de buurt, mobiliteit, de persoonlijke situatie, financiën en woonsituatie. Daarnaast kunnen er vragen bestaan rondom ondersteuning of de zorg voor naasten. De Noordenveldwerker kijkt of er nog structuur bestaat in het dagelijkse leven en of hier ondersteuning bij nodig is.

4.3 Sociale kaart Noordenveld

Sinds 22 mei 2023 bestaat de website http://noordenveldhelpt.nl

Deze website biedt een ‘sociale kaart' voor inwoners en professionals in Noordenveld. Met eenvoudige trefwoorden op het gebied van zorg, welzijn, sport, activiteiten, cultuur en nog veel meer kom je op de juiste websites van organisaties en verenigingen in Noordenveld. De website kent een chatfunctie en er kan gezocht worden op postcode. Het is net zo vormgegeven als grotere zoekmachines op internet, maar nu verschijnen er alleen resultaten uit Noordenveld.

De website is een initiatief van Welzijn in Noordenveld (WiN). Samen met organisaties uit de Inclusiewerkgroep heeft WiN de website vorm en inhoud kunnen geven. De Inclusiewerkgroep bestaat uit vrijwilligers en professionals vanuit WiN, Humanitas, Bibliotheek, Vluchtelingenwerk, Toegankelijk Noordenveld en gemeente Noordenveld.

Het is zaak dat we er met elkaar voor zorgen dat we de 'sociale kaart' vullen en bijhouden. De sociale kaart is nooit af. Voor het aanmelden van organisaties, opvoeren van nieuwe zoektermen, activiteiten en meer kan een mail worden gezonden aan service@stwin.nl

5. Communicatie en Informatievoorziening

Het toegankelijk maken van informatie is wellicht één van de grootste uitdagingen waar de gemeente voor staat. Informatie moet voor iedereen toegankelijk en begrijpelijk zijn.

5.1 Laaggeletterdheid

Ongeveer 2.5 miljoen mensen van 16 jaar en ouder hebben moeite met lezen, schrijven, rekenen maar ook digitale handelingen. Sommige mensen hebben door ziekte, een lichamelijke beperking of een reizend bestaan onderwijs gemist is. Er zijn ook mensen die zijn opgegroeid in een taalarme omgeving of mensen die te maken hebben gehad met een problematische thuissituatie.
Het is daarom nodig om lange brieven vol ambtelijk taalgebruik te voorkomen en begrijpelijke informatie te gebruiken. Het is nodig om digitale informatie voor mensen die blind of slechtziend zijn beschikbaar te maken. Voor mensen die doof of slechthorend zijn, kan het helpen om bij een (online) raadsvergadering ondertiteling of een tolk te hebben.

5.2 Begrijpelijke taal

De gemeente gebruikt begrijpelijke taal. Dat geldt zowel voor informatie op papier (bijvoorbeeld brieven, folders, beschikkingen) als voor digitale informatie (bijvoorbeeld internet, sociale media, enquêtes en e-mail). Voor begrijpelijke taal werkt gemeente met een bepaalde standaard, te weten het ‘B1-niveau’. Dit betekent dat medewerkers begrijpelijke woorden gebruiken en schrijven in leesbare zinnen.

5.3 Digitale informatie

De gemeente zorgt ervoor dat informatie gemakkelijk te vinden is en toegankelijk is voor iedereen. Sinds 1 juli 2018 is een algemene maatregel van bestuur van kracht die

toegankelijkheid verplicht stelt. Op verschillende momenten geldt dan *wettelijke* verplichting voor bestaande en nieuwe websites en voor apps. Dit betekent het volgende:

- Vanaf september 2019 moeten alle gemeentelijke websites en ook intranetten, die max 1 jaar oud zijn, voldoen aan de vereisten voor digitale toegankelijkheid.
- Vanaf september 2020 moeten alle gemeentelijke websites toegankelijk zijn.
- Vanaf juni 2021 moeten ook alle apps van de gemeente toegankelijk zijn.
- In 2025 gaat de European Accessibility Act [5](EAA) in. Deze wet digitale toegankelijkheid gaat in 2025 ook voor Nederland gelden. De wet verplicht e-commerce bedrijven om hun diensten digitaal toegankelijk te maken. Webshops en nieuws websites, maar ook het aanbod van professionele diensten (bijvoorbeeld dokters, advocaten en makelaars) moet dan voldoen aan de toegankelijkheidsrichtlijnen die getoetst worden aan de Web Content Accessibility Guidelines[6] (WCAG AA). De AA in deze afkorting is een bepaalde kwaliteitsstandaard waaraan hetgeen moet voldoen. Voor kleinere ondernemingen bestaan uitzonderingen. Informatie over deze toegankelijkheidsrichtlijnen en de verschillende kwaliteitsniveaus is te vinden op; https://digitoegankelijk.nl/toegankelijkheid

[5] Wat betekent de European Accessibility Act 2025 voor jou? — Digitaal Toegankelijk
[6] EN 301 549 en WCAG | Digitoegankelijk

6. Fysieke toegankelijkheid

Een goede toegankelijkheid van gebouwen en de openbare ruimte is nodig zodat mensen met een beperking zelfstandig in de samenleving kunnen meedoen. Winkelen, uit eten gaan, een bezoek aan het gemeentehuis of lekker ontspannen in het park behoort voor iedereen beschikbaar te zijn.

Veel van de openbare gebouwen en een groot deel van de openbare ruimte in Noordenveld is fysiek al goed toegankelijk voor mensen in een rolstoel of scootmobiel. Er moet ook rekening worden gehouden met het feit dat mensen die blind of slechtziend zijn en mensen met een andere beperking zich zo comfortabel mogelijk en in ieder geval zelfstandig kunnen bewegen.

In Noordenveld wordt hard gewerkt aan het vergroten van de fysieke toegankelijkheid van gebouwen en de openbare ruimte. Dit gebeurt op initiatief van de gemeente, op basis van advies van Toegankelijk Noordenveld en op basis van wensen van onze inwoners. Een aantal ondernemers, bedrijven, instellingen of verenigingen in Noordenveld is fysiek al goed toegankelijk. Anderen kunnen soms met slechts kleine aanpassingen al veel doen om de fysieke toegankelijkheid te vergroten. Daar waar het gaat om de fysieke toegankelijkheid van gebouwen dient rekening gehouden te worden met de volgende criteria:

1. Vindbaarheid (Kan iemand zijn weg naar uw locatie vinden?)
2. Betreedbaarheid (Kan iemand bij u naar binnen?)
3. Bruikbaarheid (Kan iemand zonder hulp zijn weg vinden in het gebouw?)
4. Uitgankelijkheid (Zijn vluchtwegen zonder hulp te vinden en te gebruiken?)

Om mensen met een beperking gelijke kansen en mogelijkheden te geven, moeten er soms aanpassingen worden gedaan. De wet verbindt hieraan drie voorwaarden, te weten:

- De aanpassing moet geschikt zijn (het neemt de belemmering weg)
- De aanpassing moet noodzakelijk zijn (hetzelfde doel kan niet anders worden bereikt)
- De aanpassing vormt geen onevenredige belasting (voor de organisatie of werkgever die de aanpassing moet doen)

Er wordt bijvoorbeeld niet alleen gekeken naar wet- en regelgeving of het minimale bouwbesluit[7], maar ook naar hoe toegankelijk iets nou écht is voor bijvoorbeeld mensen in een rolstoel of mensen met een visuele beperking. Nagenoeg alle aanpassingen die worden gerealiseerd voor mensen met een beperking leveren ook voordelen op voor andere gebruikers. Denk aan mensen met kinderwagens, ouderen en mensen die tijdelijk hulpbehoevend zijn.

[7] Bouwbesluit 2012 | Bouwregelgeving | Rijksoverheid.nl

6.1 De Omgevingswet

De Omgevingswet is een nieuwe wet die op 1 januari 2024 ingaat. In deze wet staan regels voor de fysieke leefomgeving. De 'fysieke leefomgeving' staat voor dat wat je ziet, voelt en ruikt. Dit zijn bijvoorbeeld gebouwen, wegen, parken, een schone lucht, sloten, rivieren en bossen. De regels zijn er met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van ons land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu.

We kunnen deze wettelijke verandering verdelen in drie onderwerpen:

- Nieuwe regels
- Anders werken
- Digitaal loket

6.1.1 Nieuwe regels

In deze nieuwe regels heeft inclusie een plaats gekregen. Zo moeten gemeenten in het Omgevingsplan (plan met alle lokale regels voor de leefomgeving) bij nieuwe ontwikkelingen, die gevolgen voor de inrichting van de openbare buitenruimte hebben, rekening houden met het bevorderen van de toegankelijkheid in die ruimte. Ook moet de toegankelijkheid van nieuwe bouwwerken en de directe omgeving daarvan voor mensen met een functiebeperking gewaarborgd zijn. Hierover staat meer informatie in hoofdstuk 6 Toegankelijkheid. Bij het maken van onze Omgevingsvisie (toekomstplannen voor onze leefomgeving) en het Omgevingsplan is toegankelijkheid één van de belangen die we betrekken.

Een ander belangrijk onderdeel is participatie. De Omgevingswet wil participatie bij het opstellen van regels en het nemen van besluiten verbeteren. Daarmee kunnen overheden namelijk op tijd belangen, meningen en creativiteit op tafel krijgen. Hiervoor maken wij in 2023 participatiebeleid. Hierin staat onze kijk op participatie en onze uitgangspunten. Bij de voorbereidingen van dit beleid wordt aandacht besteed aan inclusiviteit.

6.1.2 Andere manier van werken

De Omgevingswet vraagt om een andere manier van werken. We moeten als één overheid gaan samenwerken in samenspraak met de samenleving. Ook moeten we vraagstukken integraal gaan bekijken. Integraal werken gaat over het kijken naar de samenhang tussen verschillende onderwerpen en het afwegen van verschillende meningen en belangen. We kijken naar het grotere plaatje en maken daarna een afweging.

6.1.3 Digitaal loket

De overheid maakt één digitaal loket (Omgevingsloket) voor het aanvragen van vergunningen en het opzoeken van regels. Bij het maken van het nieuwe Omgevingsloket is digitale toegankelijkheid een belangrijk onderdeel. Het loket moet:

- Gebruiksvriendelijk zijn. Als een gebruiker die manier van aanvragen als prettig ervaart, is er sprake van een gebruiksvriendelijke website.
- Toegankelijk zijn. Iedereen moet in het Omgevingsloket informatie kunnen opzoeken over de omgeving waarin we leven. Iedereen moet een vergunning kunnen aanvragen in het Omgevingsloket. Ook mensen met een beperking.
- Begrijpelijk zijn. Het Omgevingsloket moet begrijpelijk zijn voor iedereen. Ook voor mensen die moeite hebben met lezen en schrijven.

6.2 Toegankelijkheid van gebouwen

De verplichting die het VN Verdrag Handicap met zich meebrengt, is om ervoor te zorgen dat alle openbare gebouwen voor iedereen toegankelijk zijn. Hierbij valt te denken aan het gemeentehuis, winkels, bibliotheek, restaurant of bar, diverse kantoorpanden, publieke instellingen, gezondheidscentra en ook een buurthuis, sportvereniging of dorpshuis.

Het bouwen, verbouwen of verduurzamen van gebouwen kan de aanleiding vormen om te onderzoeken wat er op het gebied van toegankelijkheid kan worden gedaan. Veel van de toegankelijkheidscriteria dient bij nieuwbouw als aanvulling op het minimale bouwbesluit. Deze criteria draagt direct bij aan een betere toegankelijkheid. Zij brengen in veel gevallen geen of weinig extra kosten met zich mee. Gemiddeld tussen de 1% - 1,4% aan extra kosten bij nieuwbouw. Mochten er pas later aanpassingen moeten worden gedaan, dan zullen de kosten voor toegankelijkheid aanzienlijk hoger liggen. Voor nieuwbouw is het verplicht om toegankelijkheid direct mee te nemen op alle onderdelen.

Gebouwen kunnen ook gedeeltelijk openbaar zijn en daarbij gelden de verplichtingen vanuit Wet- en Regelgeving in eerste instantie alleen voor dat gedeelte wat voor iedereen openbaar is. Van een hotel is het restaurantgedeelte en de lobby openbaar en van een kantoorpand de ontvangstruimte en in enkele gevallen het bedrijfsrestaurant.

De normcommissie werkt op dit moment aan een nieuwe norm die op een eenduidige manier vastlegt wat toegankelijke en bruikbare gebouwen zijn. Hiermee sluit zij aan bij de Europese norm NEN EN 17210. De norm heeft als doel om gebouwen voor iedereen toegankelijk en bruikbaar te maken, zodat alle mensen zich welkom voelen en kunnen meedoen. De norm kan gebruikt worden bij nieuwbouw, verbouw en wordt toegepast bij ontwerp, ontwikkeling, realisatie, renovatie, aanpassing, onderhoud en instandhouding van gebouwen.

6.2.1 Gemeentelijke gebouwen

Gemeenten zijn in eerste instantie verantwoordelijk voor de fysieke toegankelijkheid van de eigen gebouwen en de openbare ruimte.

Gemeente Noordenveld is bezig de fysieke toegankelijkheid van de eigen gebouwen, de gebouwen die ook als stemlocatie dienen en waar contractafspraken over bestaan en de gebouwen waar een (subsidie)relatie of waar andere (gebruiks)afspraken en/of eigendomsvormen op bestaan te vergroten. We doen dit door samen met ervaringsdeskundigen van Toegankelijk Noordenveld (TN) en de betreffende besturen, beheerders en/of gebruikers schouwen uit te voeren. Op die manier ontdekken we met elkaar wat nodig is op de betreffende locaties, horen we of mensen hinder ervaren bij een bezoek aan de locatie en werken we gelijktijdig aan het vergroten van de bewustwording voor mensen met een beperking.

In de afgelopen jaren is duidelijk geworden dat het niet eenvoudig is om een concrete planning op gebouwen te schrijven en zo planmatig aan de slag te gaan met het vergroten van de fysieke toegankelijkheid van deze (eigen) gebouwen. De aanpak kan als semigestructureerd of organisch van vorm genoemd worden. In eerste instantie hebben we ons gericht op het fysiek toegankelijk maken van alle stemlocaties volgens de ITS-criteria. Hiermee hebben we een basis toegankelijkheid behaalt en nu moet gekeken worden naar wat op die locaties nog meer nodig is. Te denken valt dan aan het toegankelijk maken van de (mindervaliden)toiletten, (nood)uitgangen en alle gebruiksfuncties. Daarnaast hebben we gekeken naar de functies van gebouwen en prioriteit toegekend aan die gebouwen met een belangrijke maatschappelijke functie. Te denken valt dan aan buurt- en dorpshuizen in Noordenveld. Gelijktijdig bestaan en ontstaan er tal van initiatieven en projecten voor (eigen) gebouwen waar we bij aansluiten, te denken valt dan aan bijvoorbeeld beheer en onderhoud van gebouwen, verduurzamingsopgaven, wensen van (sport)verengingen en (dorpshuis)besturen en meer.

Het gemeentehuis is bij uitstek een locatie die voor iedereen toegankelijk moet zijn. Er bestaat op dit moment nog geen volledige (toekomst)visie op gemeentelijke dienstverlening in relatie tot huisvesting. Om die reden is het dan ook niet duidelijk of het gemeentehuis zoals dat nu bestaat daar onderdeel van gaat zijn. Wel is er vanuit een stevige integrale samenwerking en met betrokkenheid van TN gekeken naar wat nodig is om het bestaande te laten voldoen aan wet- en regelgeving, te verduurzamen en zo in te richten dat de dienstverlening voor iedereen toegankelijk is. We hebben het dan over een verplaatsing van de publiekshal, in de basis over de ontvangst van inwoners, de publieksbalies, de spreekkamers, looproutes, voorzieningen, een opengesteld toilet, de bereikbaarheid van de bestuurskamers van burgemeester en wethouders en meer.

Het plan om te komen tot toegankelijkheid van bestaande gebouwen neemt tijd in beslag, kost geld en vraagt inzet van het gehele gemeentelijke apparaat. Bij nieuwbouw en/of uitbreiding van gebouwen wordt standaard rekening gehouden met de fysieke toegankelijkheid. Wij vragen Toegankelijk Noordenveld vooraf om advies en zorgen ervoor dat zij gedurende het gehele verloop van het proces, van vormgeving tot aan uitvoering betrokken blijven.

6.2.2 Schouwen (gemeentelijke) gebouwen

Gemeente Noordenveld is samen met ervaringsdeskundigen van de stichting Toegankelijk Noordenveld gekomen tot een aanpak van schouwen van de toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen.

Allereerst is er gekeken naar wet- en regelgeving en overige verplichtingen waarmee, bij het schouwen en beoordelen van de toegankelijkheid van gebouwen, rekening gehouden moet worden. Te denken valt dan aan het VN Verdrag Handicap, de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (Wgbh/cz), het Bouwbesluit 2012, de NEN 1814 en de CROW-richtlijnen. Er is ook gekeken naar diverse ontwikkelingen in binnen- en buitenland

en de aanpak en keuzes van gespecialiseerde adviesbureaus. Te denken valt aan het Bouw Advies Toegankelijkheid (BAT)[8], de integrale toegankelijkheids standaard [9](ITS-criteria) van PBT Consult en het programma VCP van de Chronisch zieken en Gehandicapten Raad Nederland (CG-Raad). De Chronische zieken en Gehandicapten Raad Nederland is in 2014 opgegaan in Ieder(in)[10]. Dit is de koepelorganisatie van mensen met een lichamelijke beperking, verstandelijke beperking of chronische ziekte. 250 organisaties zijn aangesloten bij Ieder(in). Zij behartigt de belangen van meer dan 2 miljoen mensen. Uiteraard is de kennis van ervaringsdeskundigen uit de gemeente ook gebruikt bij de totstandkoming van de schouwlijst.

6.3 Toegankelijkheid van de openbare ruimte.

De meeste openbare ruimtes bevinden zich in de buitenruimte ofwel de open lucht. Te denken valt aan winkelstraten, speeltuinen, pleinen, parken, bossen, natuurgebieden of een evenemententerrein. Een groot deel van de openbare ruimte in Noordenveld is al zo ingericht dat iedereen kan meedoen. Toch zijn er nog wel belangrijke winkelstraten, bushaltes, parken, stoepen, toegangswegen en andere locaties waar de toegankelijkheid kan worden vergroot.

Toegankelijk Noordenveld wordt standaard door de gemeente uitgenodigd om mee te denken in nieuwe en lopende projecten die gaan over herinrichting en aanpassing van de openbare ruimte. Zo is TN betrokken bij het programma Centrumontwikkeling Roden inclusief alle projecten en deelprojecten en was zij nauw betrokken bij de realisatie van de nieuwe Centrumhalte Roden.

Zij vertegenwoordigt hierin de belangen van mensen met zeer uiteenlopende beperkingen en biedt informatie en advies ten behoeve van een ontwerp dat ertoe bijdraagt dat iedereen kan meedoen. Door deze ervaringsdeskundigheid al aan de voorkant in projecten te betrekken, zorgen wij er met elkaar voor dat het uiteindelijke resultaat van het project er al in voorziet dat iedereen kan meedoen. Zo hoeven er geen herstelwerkzaamheden uitgevoerd te worden.

[8] batutrecht.nl
[9] Integrale Toegankelijkheid standaard ITs (pbtconsult.nl)
[10] Iederin

Bij het beheer en onderhoud van de openbare ruimte is het belangrijk om na te denken over de plaats en kwaliteit van groen en welke risico's boomwortels, losliggende tegels, overhangende takken of aanslag bijvoorbeeld met zich meebrengen.

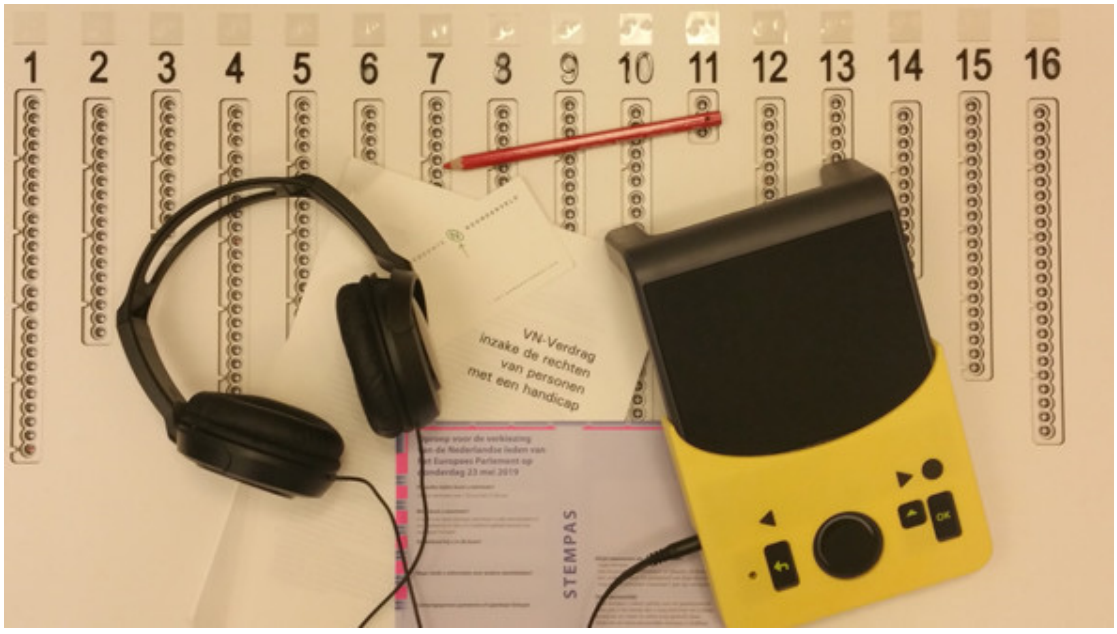
Mensen die blind of slechtziend zijn kunnen hun weg vinden aan de hand van geleide lijnen en gidslijnen. Blinde geleide lijnen zijn aangelegde ribbellijnen. Gidslijnen worden gevormd door gebouwen, roosters, groenvoorzieningen, stoepranden, hekwerk of bestrating. Worden hier aanpassingen in gedaan, dan heeft dit invloed op looproutes en de veiligheid van mensen met een visuele beperking.

6.4 Toegankelijke verkiezingen

Toegankelijke verkiezingen omvat meer dan alleen de fysieke toegankelijkheid van een stemlokaal. Gemeente Noordenveld vindt het belangrijk dat iedereen de mogelijkheid heeft om zelfstandig te kunnen stemmen. Hiervoor moeten soms aanpassingen worden gedaan. Gemeente Noordenveld volgt hierin wat wet- en regelgeving verplicht en onderzoekt samen met ervaringsdeskundigen wat nodig is om het verkiezingsproces voor al haar inwoners toegankelijk te maken.

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken heeft adviesbureau PBT Consult de opdracht gegeven om integrale toegankelijkheidscriteria te ontwikkelen. Alle stemlokalen in Noordenveld voldoen sinds januari 2019 aan deze toegankelijkheidscriteria en zijn daarmee fysiek toegankelijk. Gemeente heeft in gezamenlijkheid met Toegankelijk Noordenveld stemlokalen gecontroleerd. In overleg met de stemlokalen zijn (structurele) aanpassingen gedaan die er toe bijdragen dat de fysieke toegankelijkheid van de locatie is verbetert. Met deze aanpassingen zorgen wij ervoor dat ook na de verkiezingsperiode elke locatie op elk gewenst moment goed bezocht kan worden.

Mensen met een visuele beperking hebben de mogelijkheid om tijdens verkiezingen volledig zelfstandig een stem uit te brengen. Dit kan op het gemeentehuis en door gebruik te maken van een stemmal en soundbox met gesproken kieslijst. Ook liggen er tijdens verkiezingen op het gemeentehuis tijdelijke blindegeleidelijnen, zodat mensen volledig zelfstandig hun weg naar de stemtafel, het stemhokje en de stembus kunnen vinden.

7. Vervoer

Iedereen moet de mogelijkheid hebben om veilig, flexibel en zelfstandig te kunnen reizen. Ongeacht of iemand op het platteland woont of in één van de Noordenveldse kernen. Hiervoor is vervoersondersteuning op maat ofwel passend vervoer in de gemeente beschikbaar.

Vervoer moet mogelijk zijn tegen redelijke kosten. In Noordenveld kunnen reizigers met een beperking steeds gebruik maken van verschillende vervoersfaciliteiten.

In projecten wordt standaard nagedacht over bereikbaarheid en ook rekening gehouden met bijvoorbeeld voldoende gehandicaptenparkeerplaatsen en de positie hiervan. De gemeente is steeds bezig om het vervoer en doelgroepenvervoer te verbeteren. Zo zijn we samen met Toegankelijk Noordenveld bezig om in kaart te brengen hoe we goede aansluitingen kunnen organiseren, zodat gemeentelijke voorzieningen en andere (belangrijke) plekken voor iedereen goed bereikbaar zijn. Ook hebben we samen met TN en inwoners met een visuele beperking looproutes ingetekend voor bijvoorbeeld het winkelgebied Roden en ligt er een plan voor looproutes in Peize klaar wat meegenomen kan worden bij ontwikkelingen in Peize. Zo kunnen ook blinde mensen en slechtzienden hun weg in de gemeente volledig zelfstandig vinden.

7.1 Openbaar vervoer

Mensen met een fysieke beperking moeten ongehinderd gebruik kunnen maken van het busvervoer. Hiervoor moeten zowel de bushaltes als de bussen zelf goed toegankelijk zijn. Het OV-bureau Groningen Drenthe neemt dit als opdrachtgever van het openbaar vervoer mee in de aanbesteding van het busvervoer en de gemeente houdt hier als wegbeheerder rekening mee bij het aanleggen of wijzigen van haltes. Door bezuinigingen in de afgelopen jaren zien we echter wel dat buslijnen worden opgeheven (lijn 86 bijvoorbeeld) of een andere , efficiëntere route gaan rijden (lijn 83 bijvoorbeeld) waardoor met name de kleinere kernen geen OV meer hebben.

Inwoners en bezoekers van Groningen en Drenthe kunnen, als er geen bus- of treinverbinding in de directe omgeving aanwezig is, gebruik maken van de hub-taxi (voorheen de regiotaxi). Inwoners en bezoekers worden van een (huis)adres naar de dichtstbijzijnde hub gebracht en kunnen vanaf die plaats verder reizen met het openbaar vervoer. Een hub is een vervoersknooppunt in Groningen en Drenthe waar verschillende vormen van vervoer samen komen. In de gemeente Noordenveld is er een hub in Roden, Peize en Norg.

7.2 Vervoer op maat

In de provincies Groningen en Drenthe wordt gewerkt aan een duurzaam vervoersnetwerk, het Publiek Vervoer Groningen en Drenthe. Het publiek vervoer moet betaalbaar en toekomstbestendig zijn en stelt inwoners in staat naar werk of school te gaan en ondersteunt in hun deelname aan het sociale leven. In Noordenveld organiseert gemeente zo het Wmo-vervoer en leerlingenvervoer. De vervoerder is Connexxion.

Naast het Publiek Vervoer bestaat in onze gemeente de VOR en de SON. Vervoer Ouderen Regio Noordenveld (VOR) is een vrijwilligersorganisatie met 3 busjes. De VOR legt jaarlijks tienduizenden kilometers af ten behoeve van vervoer voor overwegend senioren en mensen met een beperking. Stichting Ouderenvervoer Norg (SON) is een vrijwilligersorganisatie die vooral in de omgeving Norg senioren vervoert.

Ook diverse zorginstellingen, zorgorganisaties en welzijnsorganisatie Welzijn in Noordenveld (WiN) hebben eigen busjes om bewoners of bezoekers te kunnen vervoeren.

Meedoen is eropuit gaan, deelnemen aan activiteiten, mensen ontmoeten, samen zijn en genieten van vrije tijd

7.3 Fietsnetwerk Noordenveld

Het fietsnetwerk in Noordenveld wordt gebruikt door verschillende gebruikersgroepen. Naast de fiets maakt ook de duofiets, scootmobiel en de (elektrische) rolstoel gebruik van dit netwerk. Uit gesprekken met ervaringsdeskundigen is gebleken dat het gebruik van het netwerk een belangrijke functie vervult op het gebied van gezondheidspreventie, het bevorderen van een gezonde leefstijl en het voorkomen van eenzaamheid. Een fijnmazig, veilig en comfortabel fietsnetwerk is daarom voor mensen met een beperking van essentieel belang. De fijnmazigheid bepaalt de bewegingsvrijheid en in grote mate ook de af te leggen afstand voor mensen een beperking. Wildroosters en hekwerk kunnen belemmeringen vormen in de routekeuze en het is daarom wenselijk om terughoudend te zijn met het aanbrengen hiervan. Het verloop van het fietsnetwerk naar het trottoir en de rijbaan kunnen ook voor belemmeringen zorgen. Hiermee dient in het ontwerp, onderhoud en beheer rekening te worden gehouden. Een voldoende breed fietspad zorgt er voor dat gebruikers, waaronder (duo)fietsers en scootmobielers, elkaar kunnen passeren.
Bij (her)inrichting, vernieuwing of herstel- en reparatiewerkzaamheden in het fietsnetwerk, is het van belang om rekening te houden met hoe deze zaken worden uitgevoerd.

7.4 Weginrichting

Bij het aanleggen van wegen in de gemeente worden de CROW-richtlijnen zoveel mogelijk gevolgd. De afkorting CROW[11] staat voor Centrum voor Regelgeving en onderzoek in de Grond-, Water en Wegenbouw en de Verkeerstechniek. De CROW is een Nederlandse stichting die zich opstelt als kennisinstituut voor infrastructuur, openbare ruimte, verkeer en vervoer, werk en veiligheid. Door rekening te houden met deze richtlijnen is er bijvoorbeeld aandacht voor het feit dat ook voetpaden breed genoeg aangelegd dienen te worden zodat rollator- of rolstoelgebruikers elkaar kunnen passeren en dat hellingshoeken niet te groot zijn. Oversteken moeten op logische plekken komen en opritjes moeten recht tegenover elkaar liggen. Ook bij het plaatsen van straatmeubilair wordt met deze richtlijnen gewerkt. Bij het aanleggen van bijvoorbeeld een haltekom moeten de hoogtes van perronband, de breedte van het perron, de positie van geleide lijnen zoveel mogelijk overeen komen met de CROW-richtlijnen.

[11] Kennisplatform CROW | Praktisch toepasbare kennis - CROW

8. Welzijn, Gezondheid en Ondersteuning

De gemeente is actief op het gebied van gezondheid. Zij doet dit door een gezonde leefstijl en bewegen te stimuleren, te werken aan armoedebestrijding en het tegengaan van eenzaamheid en sociaal isolement.

Niet wetten zijn leidend, maar de vraag van de inwoner. Gemeente Noordenveld werkt volgens de omgekeerde toets en neemt de ondersteuningsvraag van de inwoner hierin als uitgangspunt. Zij kent een integrale Toegang, waarin specialisten vanuit de Jeugdwet[12], de Wmo[13] en de Participatiewet[14] samenwerken in het belang van de inwoner. Iedere medewerker is in staat over de wetten heen en integraal te kijken naar de vraag van de inwoner. Verder biedt de gemeente haar inwoners de mogelijkheid om gebruik te maken van onafhankelijke cliëntondersteuning. Er dient goede en betaalbare ondersteuning beschikbaar te zijn. Om dit te realiseren zorgt de gemeente voor een breed en divers aanbod van algemene voorzieningen. Als algemene voorzieningen niet passend zijn wordt maatwerk geboden.

Dit hoofdstuk Welzijn, gezondheid en ondersteuning valt uiteen in 4 aspecten:

1. Gezondheidsbeleid (preventie en lifestyle)
2. Gezondheidszorg (GGZ, JGZ en Jeugdzorg)
3. Ondersteuning (hulpmiddelen, begeleiding, mantelzorg en dagbesteding)
4. Welzijn (sociale contacten, ontmoetingsmogelijkheden en dag-invulling)

8.1 Gezondheidsbeleid

We maken momenteel een agenda met daarin regels, plannen en afspraken over gezondheid. Dit noemen wij het gezondheidsbeleid. In het gezondheidsbeleid is veel aandacht voor preventie. Wat doen we? Wat doen we nog niet? Op basis van wijkanalyses wordt gekeken naar wat nodig is en wat ontbreekt.

Bij de invulling van het lokale gezondheidsbeleid wordt veel samengewerkt met andere organisaties. De samenwerking is nodig om het juiste inzicht te krijgen in wat er in Noordenveld speelt en wat er moet gebeuren. Het gezondheidsbeleid gaat over meerdere onderwerpen.

Twee onderwerpen in dit gezondheidsbeleid hebben een directe koppeling met afspraken in het VN Verdrag Handicap. Zo is het gezondheidsbeleid er op gericht om mensen te betrekken, in staat te stellen eigen beslissingen te laten nemen en voldoende te laten bewegen. Er is aandacht voor de toename van eenzaamheid en psychische gezondheid.

8.2 Gezondheidszorg

Het verdrag bepaalt dat mensen met een beperking zonder discriminatie recht hebben op het hoogst haalbare niveau van gezondheid. Voor gemeenten zit deze verantwoordelijkheid in de uitvoering van de Wet Publieke Gezondheid, de WMO en de Jeugdwet. Welzijn vloeit voort uit meer dan fysieke gezondheid. Het is belangrijk om mee te kunnen doen. Meedoen is nodig om het gevoel te hebben er bij te horen. Dit geldt voor iedereen van jong tot oud.

[12] Jeugdhulp bij gemeenten | Jeugdhulp | Rijksoverheid.nl
[13] Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) | Zorg en ondersteuning thuis | Rijksoverheid.nl
[14] Participatiewet: informatie voor gemeenten | Participatiewet | Rijksoverheid.nl

De verantwoordelijkheid van de gemeente start bij de allerkleinsten en is vanuit de Wet Publieke Gezondheid geregeld in de Jeugd Gezondheidszorg. Denk hierbij aan de jeugdarts en het consultatiebureau die alle kinderen in de gemeente op regelmatige basis zien.

Om problemen van jeugdigen vroegtijdig te kunnen signaleren bestaat er in de gemeente een nauw samenwerkend netwerk van professionals en vrijwilligers. Verder zijn er voor alle inwoners vele preventieve voorzieningen. Ook kunnen zij zich wenden tot de gemeente met een ondersteuningsvraag en eventueel gebruik maken van de door de gemeente ingekochte ondersteuning. Hierin is ook de zorgcontinuïteit vanaf de leeftijd van 18 jaar geborgd. In de Drentse verwijzingswijzer is terug te vinden welke aanbieders zijn gecontracteerd.

8.3 Ondersteuning (hulpmiddelen, begeleiding, mantelzorg en dagbesteding)

In het document, Voor en met elkaar, is te vinden hoe de gemeente kijkt naar Meedoen. Meedoen betekent dat je bijdraagt, samen werkt en je telt mee. Meedoen vraagt iets van jezelf en van een ander. Ook de gemeente doet mee, zij draagt bij, zij werkt samen en biedt de ruimte om mee te doen. Is er een ondersteuningsvraag, dan volgt een gesprek met een medewerker van de gemeente. Samen wordt gekeken naar hoe de ondersteuningsvraag het beste kan worden beantwoord. Daarbij maken wij gebruik van de methodiek van de omgekeerde toets waarmee professionals in het sociaal domein maatwerk kunnen leveren. Het principe van de omgekeerde toets is heel eenvoudig. Het begint met kijken naar wat nodig is en of dat past binnen de grondwaarden van de verschillende wetten. Deze wijze van werken gaan we borgen in een omgekeerde verordening. Een omgekeerde verordening kijkt naar het effect voor de inwoner, is in begrijpelijke taal geschreven en helpt de gemeente bij het leveren van maatwerk.

De gemeente biedt een vangnet voor hen die het, tijdelijk, niet lukt om mee te doen. Het vangnet kan er uit bestaan dat de gemeente hulpmiddelen verstrekt of beschikbaar stelt aan de inwoner die zich moeilijk of niet kan verplaatsen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de elektrische rolstoel, sportrolstoel of duo fiets. Zij die dat willen kunnen een duofiets lenen bij woonzorgcentrum De Hullen in Roden, de Hoprank in Peize en de Wiekslag in Norg. Het is nodig om vooraf te reserveren. Inwoners van Roderesch en Een kunnen de duofiets van WiN lenen. Deze kan worden gereserveerd via dagbestedingsorganisatie ’t Stekje in Roderesch.

Ook wanneer een inwoner ondersteuning nodig heeft op andere gebieden heeft de gemeente aanbieders gecontracteerd die bijvoorbeeld individuele begeleiding bieden ter versterking van het sociaal netwerk en maatschappelijke deelname. Er bestaan diverse vormen van dagbesteding en in het meer preventieve kader biedt de gemeente, soms in samenwerking met welzijnsorganisaties, andere vormen van ondersteuning. Er is speciale ondersteuning en aandacht voor mantelzorgers.

Wanneer iemand zit met vragen rondom financiën, of te maken heeft met schulden, kan er contact worden opgenomen met de wmo-schulddienstverlening. Dit is een gratis dienst. De schulddienstverlener kan meekijken in de financiële situatie en waar nodig adviezen geven over inkomsten en uitgaven. Ook kan er meegedacht worden in het oplossen van schulden.

8.4 Welzijn (sociale contacten, ontmoetingsmogelijkheden, dag-invulling)

Zoals hierboven is aangegeven is de gemeente het vangnet op het moment dat er niet of onvoldoende zelf kan worden voorzien in het welzijn. Ook welzijnsorganisatie Welzijn in Noordenveld (WIN) maakt deel uit van dit vangnet. WiN zorgt voor voldoende voorzieningen om te voorkomen dat inwoners in een sociaal isolement raken of geen zinvolle daginvulling meer kennen. Lukt dit niet zelf, dan bestaan er ontmoetingsmogelijkheden. WiN organiseert en ondersteunt tal van activiteiten voor kwetsbare inwoners in dorpen en wijken. Activiteiten in het kader van ontmoeten, contacten leggen en het vergroten van het sociale netwerk.

9. Bouw en Wonen

Mensen met een beperking hebben net als ieder ander het recht in de samenleving te wonen en de keuze te hebben om te wonen waar zij dat willen. In de sociale huur reageren mensen zelf op het aanbod. Zij kunnen zo kiezen voor de woning die past. Natuurlijk is dat wel afhankelijk van de woningen die beschikbaar zijn. In de koop is de keuzevrijheid groter. We vinden het belangrijk dat er voor mensen met een beperking voldoende geschikte woningen en woonvormen beschikbaar zijn. Niet voor iedereen is het even makkelijk om zelfstandig te wonen. In de nieuwe woonvisie 2030 besteden we daarom aandacht aan wonen, welzijn en zorg. Dit werken we verder uit in een aparte woonzorgvisie.

In de woonvisie gaan we in op zorggeschikt wonen ofwel wonen voor mensen met een zorgvraag. De woningbouwopgave is onderdeel van het totale woningbouwprogramma voor de gemeente. Van de 1000 toe te voegen woningen tot 2030 moet een derde een nul-tredenwoning en/of zorggeschikt zijn. Nieuwe bouwplannen worden hieraan getoetst.

9.1 Zelfstandig wonen met beperkingen

Voor veel ouderen is het mogelijk om de huidige woonplek lang aan te houden, ook met een zorgvraag. We willen daarom investeren in bewustwording met tips en wegwijzers over onder meer preventie, zelfredzaamheid en hoe men kan terugvallen op professionele zorg. Dit gebeurt ook in samenwerking met de corporaties en door middel van het Langer Zelfstandig Thuis pakket waarmee mensen kleine aanpassingen in huis kunnen(laten) doen. Ook bestaat in Noordenveld de mogelijkheid om de verzilverlening aan te vragen. De lening is er voor mensen van 58 jaar en ouder en is bedoelt om de woning levensloopbestendig(er) te kunnen maken. Hiermee kunnen ouderen zonder eigen middelen of leencapaciteit hun huis aanpassen op basis van de overwaarde.

Bij andere groepen met zorg die zelfstandig wonen, liften we mee op de investeringen in toegankelijke en doorgankelijke woningen voor ouderen. Daarmee verruimen we in algemene zin het aanbod aan geschikt wonen.

9.2 Wonen met ondersteuning (beschut) en beschermd wonen

Mocht iemand niet zelfstandig of met hulp van zijn netwerk kunnen wonen, dan kan er ondersteuning worden gevraagd aan de gemeente. Voor hulpmiddelen of voorzieningen geldt dat dit alles maatwerk betreft en individueel wordt bepaald. Mocht er een ondersteuningsvraag zijn, dan kan de inwoner contact opnemen met gemeente en wordt samen bepaald hoe de ondersteuningsvraag het best kan worden opgelost. In sommige gevallen is het nodig te verhuizen, bijvoorbeeld wanneer bepaalde aanpassingen niet gedaan kunnen worden.

Een derde van alle nog te bouwen woningen tot 2030 wordt een nul-tredenwoning en is zorggeschikt. Nieuwe bouwplannen worden hier op getoetst. Er moeten 200 woningen worden gerealiseerd binnen een beschutte woonvorm. Hiervan moeten 90 woningen geschikt zijn voor verzorgd/beschut wonen en extramurale geclusterde/beschermde woonzorgplekken met verpleegzorg. In dat geval moet de woning geschikt zijn om de zorg te kunnen leveren en in de nabijheid van een zorginstelling staan. De zorginstelling moet de zorg dan wel via het Volledig Pakket Thuis (VPT) of Modulair Pakket Thuis (MPT) aan mensen met een indicatie voor de Wet langdurige zorg (WLZ) mogen leveren. Denk bijvoorbeeld aan zorg en ondersteuning aan mensen die wonen in een aanleunwoning. Zo kan de zorg efficiënt geleverd worden en is specialistische zorg bij nood in de buurt.

9.3 Doorstroming van beschermd naar zelfstandig wonen

Bij goede doorstroming uit beschermde woonvormen, komen plekken vrij voor mensen die niet zelfstandig kunnen wonen. We volgen met corporaties en zorgpartijen waar knelpunten zijn in de doorstroming vanuit beschermd naar zelfstandig wonen. We zullen daarbij werken aan gerichte oplossingen.

10. Werk en inkomen

Zelfstandig in je levensonderhoud voorzien kan in belangrijke mate bijdragen aan een zelfstandig, gezond en gelukkig leven. Dat moet daarom voor iedereen mogelijk zijn. In Noordenveld vinden wij het belangrijk dat mensen hun talenten kunnen laten zien. Er wordt gekeken naar wat iemand wel kan en naar de kwaliteiten die iemand bezit.

Toch is het vinden en behouden van vast werk voor inwoners met een arbeidsbeperking geen vanzelfsprekendheid. Inwoners met een arbeidsbeperking hebben wel arbeidsvermogen, maar zijn zonder hulp niet in staat om zelfstandig het wettelijk minimum loon (WML) te verdienen. Voor inwoners met een beperking, maar zonder arbeidsvermogen bieden we overigens andere vormen van ondersteuning, bijvoorbeeld arbeidsmatige dagbesteding.

De Participatiewet richt zich op het zo regulier mogelijk laten werken van de groep inwoners met een arbeidsbeperking. Het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen[15] (UWV) stelt vast of iemand arbeidsvermogen heeft maar niet zelfstandig het WML kan verdienen. Diegene wordt dan opgenomen in het landelijke register Afspraakbanen van de Participatiewet. Vanaf dat moment zijn wij als gemeente verantwoordelijk voor de hulp bij het vinden van regulier werk voor al onze inwoners in dat register.

De gemeente is dus verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet. Dat doen we overigens niet alleen maar samen met andere gemeenten (verenigd in de Arbeidsmarktregio Groningen), het UWV en de sociale partners (werkgevers en werknemers). In de uitvoering van de Participatiewet ondersteunen we inwoners met onder andere scholing, jobcoaching, werkplekaanpassing, enz. Ook werkgevers ondersteunen we bij het in dienst nemen van inwoners uit de doelgroep met onder andere advies, loonkostensubsidie en No Risk polissen.

[15] Particulieren (Home) | UWV | Particulieren

In Nederland is met werkgevers afgesproken om voor de groep inwoners onder de Participatiewet 125.000 banen beschikbaar te stellen. Daarbij gaat het om 100.000 banen in de private sector en 25.000 in de publieke. Op dit moment loopt het aantal gerealiseerde banen nog iets achter bij de verwachting. De laatste jaren wordt die achterstand echter steeds sneller weggewerkt. Hoe meer we hierin slagen hoe inclusiever onze arbeidsmarkt zal worden.

Naast het register voor de Afspraakbanen (een baan bij een werkgever voor iemand die niet zonder ondersteuning of begeleiding kan werken) voorziet de Participatiewet ook in Beschut Werken. Beschut Werken is bedoeld voor inwoners waarvan de begeleidingsbehoefte zo intensief is dat het van werkgevers niet verwacht mag worden hen in dienst te nemen. Deze inwoners hebben een laag arbeidsvermogen en komen vast in dienst bij een gemeentelijke uitvoeringsorganisatie onder een eigen cao. De gemeente zorgt zo voor passend werk en de juiste begeleiding, maar ook voor passende arbeidsvoorwaarden. Landelijk gaat het hierbij op termijn om 30.000 banen Beschut Werk.

Als uitvoerder van de Participatiewet zijn wij verantwoordelijk voor het begeleiden van onze inwoners naar een reguliere werkgever, maar we zijn zélf ook werkgever van een grote groep inwoners met een arbeidsbeperking. We raken steeds meer doordrongen van de verantwoordelijkheid die dit met zich meebrengt. Daarom hebben wij sociaal onderzoeksbureau Radar gevraagd onze uitvoering tegen het licht te houden en op basis daarvan een verbeterplan op te stellen. Dit plan geeft richting aan het optimaliseren van de dienstverlening aan inwoners met een arbeidsbeperking, zowel als werkgever als uitvoerder van de wet.

11. Onderwijs en Ontwikkeling

In Nederland hebben alle kinderen toegang tot het onderwijs en recht op hetzelfde aanbod van onderwijs. In het verdrag wordt inclusief onderwijs als norm gesteld. In Noordenveld kunnen kinderen met een beperking naar een gewone school en dit kan met passende hulp en ondersteuning. Vanuit de gemeente is er in de sluitende aanpak ook aandacht voor peuterspeelzalen en kinderopvanglocaties zodat elk kind kan meedoen. Inclusief onderwijs betekent dat er geen onderscheid gemaakt mag worden op grond van beperkingen of chronische ziekten. Verschillende onderzoeken laten zien dat kinderen met een beperking meer leren op een reguliere school en nog belangrijker, dat zij meedoen en het gevoel hebben er echt bij te horen.

In Nederland geldt de Wet Passend Onderwijs die stelt dat elk kind een passende plek in het onderwijs krijgt, naar een gewone school kan gaan en recht heeft op speciaal onderwijs als dit voor de ontwikkeling van het kind beter is. Scholen moeten vanuit de zorgplicht die zij hebben zorgen voor extra begeleiding en ondersteuning voor kinderen die dat nodig hebben. Mocht een school deze hulp niet kunnen bieden, dan kan vanuit het regionale samenwerkingsverband en in overleg met de ouders voor een andere reguliere school of speciaal onderwijs worden gekozen. Noordenveld kent een speciale school voor basisonderwijs, ’t Hoge Holt te Roden. Dit is een school waar moeilijk lerende kinderen, kinderen met gedragsproblemen en kinderen met sociaal-emotionele problemen onderwijs kunnen krijgen.

Het moment van nieuwbouw, verbouw of verhuizing van een schoollocatie kan gebruikt worden om aanpassingen door te voeren die de fysieke toegankelijkheid vergroten. Vooralsnog is dit geen verplichting. Onder inclusief onderwijs valt ook beschikbaar vervoer, toegankelijk lesmateriaal en sociale acceptatie.

Mocht een kind vanwege zijn beperking niet zelfstandig naar school kunnen, dan zijn er in Noordenveld mogelijkheden voor leerlingenvervoer.

In samenwerking met het onderwijs kan de gemeente ook bijdragen in het bemiddelen of faciliteren van stages voor leerlingen en studenten met een beperking. Het UWV geeft geen studietoelage meer aan studenten met een beperking. Deze verantwoordelijkheid ligt nu bij de gemeente. De gemeente heeft ook een belangrijke taak bij het ondersteunen van leerlingen die van school of studie de overstap naar werk maken.

Begin 2023 zijn landelijk de contouren voor de werkagenda route naar inclusief onderwijs 2035 opgesteld. De komende periode wordt gebruikt dit verder uit te werken. De ontwikkelingen en acties uit deze werkagenda worden ook in Noordenveld uitgewerkt.

12. Vrije tijd, cultuur en sport

Mensen met een beperking hebben net als ieder ander het recht om vrije tijd naar eigen inzicht in te delen. Hierin moeten zij gelijke mogelijkheden en keuzes hebben, net als ieder ander. Niet volledig zelfstandig kunnen meedoen op thema's als vrije tijd, sport en cultuur kunnen als enorm confronterend worden ervaren. Juist daar ontstaat er een gevoel van uitsluiting en eenzaamheid, want anderen hebben wel de mogelijkheid om plezier te maken, anderen te ontmoeten en te genieten van vrije tijd.

12.1 Thuisblijven of meedoen

Eenzaamheid is een groot probleem onder veel mensen met een beperking. Om verschillende redenen blijft een deel van de mensen liever thuis of in de vertrouwde omgeving. Soms is dit omdat er simpelweg geen rekening is gehouden is met het feit dat een evenement, markt of activiteit ook voor mensen met een beperking toegankelijk moet zijn. De fysieke belemmering zit hem dan vaak in de toegankelijkheid van de locatie, het gebouw of de bereikbaarheid ervan en het ontbreken van mindervalidentoiletten. In andere gevallen is dit gebaseerd op slechte ervaringen, het ontbreken van hulp of het stukje begrip wat men hoopt te krijgen van andere bezoekers. Voor doven en slechthorenden geldt dat de aanwezigheid van een gebarentolk of ringleiding het mogelijk maakt om een activiteit of evenement ook echt te beleven. Gemeenten kunnen bij het verlenen van vergunningen en subsidies eisen stellen die er toe bijdragen dat iedereen kan meedoen. We zijn op dit moment aan het onderzoeken welke voorwaarden we kunnen stellen aan het toekennen van subsidies. Voorwaarden die er toe bijdragen dat het initiatief of de activiteit die gesubsidieerd wordt ook voor iedereen toegankelijk is.

Ook de hoeveelheid prikkels of fysieke klachten vormen een reden om thuis te blijven. Voor bijvoorbeeld mensen met autisme kan een prikkelarm uur al helpen en voor mensen in een rolstoel of mensen met incontinentieklachten is het ontbreken van voldoende en vooral bruikbare toiletvoorzieningen een reden om thuis te blijven. De komst van een openbaar toilet in Roden en het feit dat steeds meer winkeliers, ondernemers en locaties in Noordenveld er voor kiezen het toilet open te stellen, maakt dat steeds meer mensen er ook echt op uit kunnen en durven te gaan. In de komende jaren zullen we ons inzetten om de toiletdichtheid in Noordenveld in kaart te brengen en verder te vergroten.

Voor het boeken van vakantie wordt er door mensen met een beperking gekeken naar de toegankelijkheid van de accommodatie en de bruikbaarheid van faciliteiten in de buurt. Er wordt gekeken naar de toegankelijkheid van onder meer de openbare ruimte, winkels,

restaurants, pretparken en activiteiten. Veel mensen met een beperking reizen buiten de drukke periodes en geven de voorkeur aan het laagseizoen. Indien de aanwezige faciliteiten in een hotel, op een camping of bungalowpark goed toegankelijk zijn, dan keren mensen met een beperking vaker sneller meer dan eens terug. Toegankelijkheid biedt daarmee ook kansen voor ondernemers. Mensen met een beperking reizen overigens vaker buiten de drukke periodes.

Een voorbeeld van een belemmering die door mensen die blind of slechtziend zijn of mensen die laaggeletterd zijn wordt ervaren, is bijvoorbeeld de aankoop van online kaarten voor evenementen en andere activiteiten. Veel zaken moeten tegenwoordig online geregeld worden of gereserveerd worden en dat vormt nog altijd een grote belemmering voor veel mensen. Met de nieuwe wet digitale toegankelijkheid die in 2025 ook voor Nederland gaat gelden moeten e-commerce bedrijven hun diensten digitaal toegankelijk maken. Voor meer informatie zie ook hoofdstuk 5.3 digitale informatie.

12.2 Sporten voor mensen met een beperking

De gemeente is verantwoordelijk voor het faciliteren van sport voor iedereen. In Noordenveld en net buiten de gemeentelijke grenzen bestaat een divers aanbod aan sport voor mensen met een beperking. In het gidsje, Noordenveld in Beweging, is nagenoeg het volledige aanbod terug te vinden. Samen met Welzijn in Noordenveld (WiN) en de sportverenigingen werken we

aan het vergroten van de bekendheid voor deze sporten. De sport- en cultuurcoaches van WiN geven namens de gemeente informatie aan inwoners als het gaat om vragen op het gebied van meedoen aan sport- en cultuuractiviteiten.

De meeste zwembaden en recreatiewateren in Noordenveld zijn fysiek al goed toegankelijk. We vinden het belangrijk dat mensen volledig en volwaardig kunnen meedoen. Dit betekent dat als mensen willen komen sporten, zij ook wanneer zij dat willen de mogelijkheid moeten hebben om net als ieder ander te kunnen omkleden en te douchen.

12.3 Hoe kan je een sportmiddel lenen of aanvragen?

Uniek Sporten Uitleen is beschikbaar voor inwoners van de gemeente Noordenveld. Uniek Sporten Uitleen biedt volwassenen met een fysieke beperking de kans om sporthulpmiddelen uit te proberen. Bijvoorbeeld een sportrolstoel, een handbike of een frame runner (loophulpmiddel). Framerunners zijn ook beschikbaar voor kinderen. Jongeren of kinderen met wat grotere maten kunnen ook een sporthulpmiddel lenen. De service is gratis.

Je kunt via de uitleenservice van Uniek Sporten een sporthulpmiddel lenen van een sport die bij jou past. Je kunt een sporthulpmiddel maximaal vier maanden huren. Als je een hulpmiddel leent, krijg je advies en het hulpmiddel wordt op jou afgesteld. Een hulpmiddel aanvragen kan op de website https://www.unieksporten.nl/uitleen

Na afloop van de uitleenperiode krijg je een rapport over de maten van jouw hulpmiddel. Als je tevreden bent kun je het zelf kopen. En misschien kom je in aanmerking voor een financiële tegemoetkoming via de afdeling Wet maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) van de gemeente.

Meer informatie over Uniek Sporten Uitleen vind je op www.unieksporten.nl/uitleen. De dienst wordt mede mogelijk gemaakt door SportDrenthe, Uniek Sporten, Welzorg, NOC*NSF, Fonds Gehandicaptensport en de gemeente Noordenveld.

13. Dementievriendelijk

Dementie is een verzamelnaam voor ruim vijftig verschillende hersenaandoeningen. Het is een ziektebeeld waarbij de geestelijke vermogens ernstig zijn afgenomen. Als gevolg van dementie kan iemand zijn dagelijkse handelingen minder goed of niet meer uitvoeren. Mensen met dementie leven gemiddeld 6,5 jaar en gedurende het ziekteproces neemt zowel het aantal klachten als de ernst van de klachten toe. Volgens artsen en onderzoekers is het de volksziekte met de hoogste ziektelast voor de patiënt. 70% van de mensen met dementie woont thuis en wordt verzorgd door naaste familie, de omgeving of mantelzorgers. Meer dan de helft van deze mantelzorgers is overbelast.

13.1 Cijfers en feiten dementie

In 2023 leven in Nederland naar schatting 290.000 mensen met dementie. De meest voorkomende vorm van dementie is de ziekte van Alzheimer (70%). Als gevolg van de vergrijzing zal het aantal mensen met dementie explosief stijgen naar meer dan een half miljoen mensen met dementie in 2040. Dit aantal zal verder oplopen naar ruim 620.000 mensen met dementie in 2050. Naar schatting zijn op dit moment 15.000 mensen met dementie jonger dan 65 jaar, wonen er ruim 80.000 mensen met dementie in verpleeg- of verzorgingshuizen en hebben ruim 100.000 mensen nog geen diagnose. In Nederland zijn ruim 800.000 mantelzorgers van mensen met dementie. 66% van deze mantelzorgers geeft aan dat het langer dan 1 jaar duurde voordat de diagnose werd gesteld. De zorg voor een naaste met dementie vormt voor mantelzorgers een enorme emotionele belasting.

Volgens berekeningen van ABF Research, uitgevoerd in opdracht van Alzheimer Nederland[16], leven er op dit moment in Noordenveld meer dan 730 mensen met dementie. Noordenveld vergrijst sneller dan het landelijk gemiddelde en dat maakt dat ook het aantal mensen met dementie snel in aantallen toeneemt. Naar schatting leven er in Noordenveld in 2025 al zo'n 880 mensen met dementie en stijgt dit aantal door naar 1100 mensen met dementie in 2030.

Bron: Alzheimer Nederland (Voor de inhoudelijke vormgeving van de inleiding van deze paragraaf zijn (deels) teksten opgenomen uit het rapport: Cijfers en feiten over dementie en de factsheet van ABF Research).

13.2 Convenant dementievriendelijk Drenthe 2022 – 2026

Voor het realiseren van een dementievriendelijke samenleving in de provincie Drenthe is samenwerking tussen de 12 Drentse gemeenten, Provincie Drenthe, Zilveren Kruis, Netwerk Dementie Drenthe en Alzheimer Nederland afdeling Drenthe nodig. Afspraken over deze samenwerking en over hoe we tot een dementievriendelijke samenleving komen staan beschreven in het Convenant Dementievriendelijk Drenthe 2022 – 2026. Dit nieuwe convenant kan worden gezien als een voortzetting van het voorgaande convenant dat gemeente Noordenveld op 27 september 2018 ondertekende en welke eindigde op 27 september 2022.

In aansluiting op het sociale beleid van de convenantpartners stellen convenantpartners zich tot doel;

- Inwoners (vrijwilligers, buurtbewoners, professionals, maatschappelijke organisaties en ondernemers) uit de provincie Drenthe bewust te maken van de impact van dementie voor mensen met dementie, hun directe omgeving en op de samenleving als geheel;
- Inwoners (vrijwilligers, buurtbewoners, professionals, maatschappelijke organisaties en ondernemers) uit de provincie Drenthe te informeren over dementie zodat kennis over dementie wordt vergroot en men de signalen van dementie kan herkennen;

[16] Voor een toekomst zonder dementie | Alzheimer Nederland (alzheimer-nederland.nl)

- Het bevorderen dat Drenthe als samenleving meer adequaat kan reageren op mensen met dementie en hun mantelzorgers;
- Het bevorderen dat mensen met dementie langer mee kunnen doen in de samenleving en daarmee volwaardig lid zijn en blijven van de samenleving;
- Samen te werken en inspanningsverplichtingen op zich te nemen, om te komen tot een meer dementievriendelijke samenleving in de provincie Drenthe.

Het convenant stelt dat gemeenten de kennis over dementie bevorderen door;

- Een gerichte training voor eigen medewerkers aan te bieden;
- Bedrijven, ondernemers en maatschappelijke organisaties in de gemeente te betrekken en hen bewust te maken van het thema dementie, te attenderen op de mogelijkheid van het volgen van trainingen, het organiseren van informatiebijeenkomsten, het zorgen voor een aanspreekpunt bij de gemeente waar ze terecht kunnen met vragen en samen na te denken over initiatieven en praktische mogelijkheden om mensen met dementie te ondersteunen in hun deelname aan de samenleving;
- Het aanbieden van een gratis training voor inwoners van de gemeente;
- Het bevorderen van de samenwerking tussen gemeentelijke consulenten en casemanagers dementie in de dienstverlening aan de inwoner met dementie en diens mantelzorger(s);
- De lokale samenwerking tussen gemeentelijke medewerkers, professionals uit welzijn en zorg en vrijwilligers die zich bezighouden met de ondersteuning aan mensen met dementie en hun naasten te stimuleren;
- Zich in te spannen voor een passende daginvulling, respijtzorg, lotgenotencontact en ontmoetingsplekken voor mensen met dementie en voor mantelzorgers;
- Het bespreekbaar maken van dementie door het op de agenda te zetten van bijeenkomsten en in gesprek te gaan met inwoners over dementie. –
- Aandacht te hebben aandacht voor een dementievriendelijke inrichting van de woonomgeving binnen de gemeentelijke woonvisie

13.3 Dementievriendelijk Noordenveld

In Noordenveld is veel aandacht voor mensen met dementie, hun naasten en mantelzorgers. We vinden het belangrijk dat mensen met dementie zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven meedoen en hun waardigheid kunnen behouden. Daarnaast streven wij ook naar een goede ondersteuning van naasten en mantelzorgers. Want de intensieve belasting van de zorg voor een ander maakt dat (extra) aandacht voor mantelzorgers nodig is. Zowel om zelf gezond te blijven als ook om mee te kunnen blijven doen en de zorg voor de ander vol te kunnen blijven houden.

We vinden het belangrijk dat onze samenleving bekend is met wat dementie is en wat nodig is in de omgang met mensen met dementie. Samen met Welzijn in Noordenveld (WiN) hebben we daarom meerdere trainingen samendementievriendelijk georganiseerd. Bijvoorbeeld voor het eigen personeel van beide organisaties. In deze trainingen zaten collega's werkzaam in het welzijnswerk, in het groen, voor het WMO-loket, burgerzaken en balie(ontvangst). Ook hebben chauffeurs van stichting Vervoer Ouderen Roden (VOR) en de Stichting Ouderenvervoer Norg de training gevolg. Ook zijn er nog trainingen samendementievriendelijk geweest voor vrijwilligers die zich op verschillende manieren inzetten voor iemand met dementie of omdat zij zo op enig moment de mantelzorger even kunnen ontlasten. We willen dit aanbod aan trainingen verder uitbreiden naar inwoners en ondernemers in Noordenveld.

Naast het aanbieden van trainingen geven we uitvoering aan het convenant dementievriendelijk Drenthe, blijven we actief bezig om de schakels tussen partijen te versterken en organiseren we samen met partners bijeenkomsten en kennissessies of ondersteunen of sluiten we aan bij (lokale)initiatieven rondom dementie. In de uitvoering worden inwoners, (zorg)instellingen, vrijwilligers, bedrijven en andere partijen actief betrokken. Iedere convenantpartner draagt zijn eigen kosten voor de uitvoering van de eigen taken zoals beschreven staat in het convenant om dementievriendelijk te worden of te blijven.

Verder kennen we in Noordenveld het Alzheimercafé Roden. Elke eerste donderdagavond van de maand, aanvang 19.30 uur, organiseert zij een bijeenkomst rondom een thema in relatie tot dementie. Iedereen die met dementie te maken heeft is welkom. (Geen bijeenkomst in juli en augustus) Meer informatie is te vinden op www.alzheimer-nederland.nl of te verkrijgen bij WIN. En in Norg is een Zorg café. Maandelijks zijn hier onderwerpen aan de orde die 'ziekte een gezicht' geven. Twee keer per jaar komt dementie aan de orde als thema. Het Zorgcafé Norg is een initiatief van Groenzorg Norg en Welzijn in Noordenveld.

13.4 Brede werkgroep dementievriendelijk

We vinden het in Noordenveld belangrijk dat mensen met vragen rondom dementie snel de juiste informatie en (zorg)professionals weten te vinden. Het is daarom goed om van elkaar te weten wat er in de gemeente aan zorg en ondersteuning bestaat en bij wie je waarvoor terecht kan. Om die reden hebben we vanuit de gemeente partijen bijeengebracht zodat men hierover met elkaar het gesprek aan kan gaan en ook kennis kan uitwisselen. Van hieruit is inmiddels de 'brede werkgroep dementievriendelijk' ontstaan. Een werkgroep die nog verder gaat uitbreiden en op dit moment betrokken leden kent vanuit Interzorg de Hullen, Alzheimercafé Roden, TSN-thuiszorg, Icare, Huisartsenpraktijk Jongepier en Tillema, Welzijn in Noordenveld en gemeente Noordenveld.

De werkgroep heeft de ambitie om de schakels tussen huisartsen, casemanagers, (zorg)professionals), gemeente en welzijnswerk verder te versterken. Dit met het doel om de inwoner bij (hulp)vragen over dementie nog sneller en beter te kunnen helpen. De werkgroep gaat ook aan de slag om de kennis over dementie te vergroten en meer bewustwording voor mensen met dementie in Noordenveld te organiseren. Dit alles om ervoor te zorgen dat ook mensen met dementie zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven meedoen.

Gemeente Noordenveld

E-mail: postbus@gemeentenoordenveld.nl
WhatsApp: 06 – 10 10 11 48
Telefoon: 050 – 50 27 222
Postadres: Postbus 109, 9300 AC Roden
Bezoekadres: Raadhuisstraat 1, 9301 AA Roden
Website: https://www.noordenveld.nl

Stichting Toegankelijk Noordenveld voor iedereen

E-mail: info@toegankelijknoordenveld.nl
Website: https://toegankelijknoordenveld.nl

Toegankelijk Noordenveld voor iedereen

Versie juli 2023

GEMEENTE NOORDENVELD